

Підводячи підсумок вищевикладеного, необхідно відзначити, що особливості міжнародних економічних відносин засновані на глобалізаційних процесах, що відбуваються в економіці в даний час. У розвитку національної економіки процеси глобалізації мають неоднозначний характер, тому що вони є одночасно і зовнішнім фактором, і умовою зростання національної економіки. У сучасному світі кожна країна має можливість модернізації своєї економічної системи шляхом впровадження і активного використання нових технологій, які стали доступними всім на основі процесів глобалізації, що відбуваються у всьому світі.

Перелік посилань:

1. Жадан О. В. Феномен глобалізації як соціально-економічна проблема [Електронний ресурс] / О. В. Жадан. – Режим доступу : <chromeextension://ecnphl gnajanjnkctmbranpcdjoidceilk/http://www.kbuapa.kharkov.ua/ebook/db/2012-1/doc/4/02.pdf>. – 11 с.

2. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / О. П. Куцик, О. І. Ковтун, Г. І. Башнянин. – Львів : Видавництво ЛКА, 2015. – 594 с.

ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО БІЗНЕСУ

С.В. Волосович, д.е.н., професор

В.В. Свистунов, здобувач вищої освіти

Київський національний торговельно-економічний університет

У сучасній парадигмі економічного розвитку малий та середній бізнес починає набувати все більшої ролі й виступати основним фактором економічного зростання.

В країнах Європейського союзу частка малих та середніх підприємств нефінансової сфери в загальній кількості працевлаштованих складає 67 %, що перетворює їх на основного «працедавця». Частина доданої вартості, що ними створюється, становить 59 % від загального обсягу. Така розбіжність у кількості зайнятих і результату зумовлена нижчим рівнем продуктивності праці. Для малого і середнього бізнесу вона складає 39,9 тис. євро на особу, а великого – 56,6 [1]. Проте, це не говорить про їх загальну неефективність, розбіжність можна пояснити економією на масштабах виробництва та доступністю останніх наукового-технологічних досягнень для великих компаній. На противагу цьому, середній і малий бізнес спроможний на швидке пристосування до мінливого навколишнього середовища.

В Україні на малі та середні підприємства припадає 56,9 % від загальної доданої вартості. За напрямками економічної діяльності найбільша роль спостерігається у сільському, лісовому та рибному господарстві (82,4 %), а освіта та охорона здоров'я забезпечуються на 100 % ними. Частка у витратах на оплату праці, що припадає на ці підприємства, становить 58,8 %. Тобто, малі та середні підприємства мають системоутворюючу вагу в економіці більшості країн світу, забезпечують більш ніж половину всіх робочих місць і є основою розширення середнього класу і підвищення рівня життя населення.

Враховуючи їх велике значення, як в економічній так і в соціальній сфері, держави беруть активну участь у їх підтримці та розвитку. Кожна країна має власний, унікальний механізм та політику у цій сфері. У США інституційна структура державної допомоги має єдине урядове утворення – Адміністрація малого бізнесу (Small Business Administration).

Її діяльність зводиться до наступних основних функцій: забезпечення доступу до капіталу, здійснення державних закупівель, захист інтересів малих підприємств шляхом перегляду чинного законодавства, пред'явлення претензій від імені малого бізнесу та проведення різноманітних досліджень.

Важливим методом у роботі Адміністрація малого бізнесу, є те, що вона не здійснює прямого кредитування підприємств, а виступає тільки як гарант виплати кредиту банкам та інвесторам.

У 2014 році у Сполучених Штатах Америки з 10,9 млн новостворених робочих місць 7 млн було створено стартапами та малими підприємствами [2].

Організації, подібні Адміністрації малого бізнесу, було створено також в інших країнах, зокрема, у Великобританії – Національне Агентство з обслуговування малого бізнесу (SBS), в Німеччині – Генеральний Директорат малого і середнього бізнесу, ремісництва, послуг та вільних професій (DG VIII), в Японії – Агентство малого та середнього підприємництва (SMEA), в Польщі – Департамент ремісництва, малого та середнього підприємництва.

Функції такої організації, як Адміністрація малого бізнесу можуть бути розподілені між декількома державними структурами. Такий підхід застосовується у країнах ЄС, де більше, ніж 20 мільйонів малих та середніх підприємств складають 99 % всього бізнесу [3]. В малому та середньому бізнесі зайнято 2/3 працівників Європи. Основні принципи політики ЄС стосовно підтримки малого бізнесу вказано в Small Business Act for Europe. В Європі державна фінансова політика підтримки малого підприємництва реалізується в основному шляхом гарантування, проте в окремих випадках, можуть також надаватися і прямі державні гранти.

У країнах Європейського Союзу реалізується велика кількість програм підтримки малого бізнесу, серед яких варто виділити COSME та програми Європейського Союзу з мікрофінансування за участю Європейської комісії, Європейського інвестиційного фонду та Європейського інвестиційного банку. COSME – це набір тематичних проектів та програм на період з 2014 по 2020 роки із загальним бюджетом 2,3 млрд євро. Вона доступна для України на 2017-й рік і складається із 22 підпрограм.

В Україні державна підтримка здійснюється Українським фондом підтримки підприємства. Він надає наступні види фінансової державної підтримки: часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, надання гарантії та поруки, надання кредитів, у тому числі мікрокредитів, для розвитку власної справи, компенсація витрат на розвиток кооперації між суб'єктами малого і середнього підприємництва та великими підприємствами та ін.

Отже, малий та середній бізнес відіграє одну з основних ролей в економічному зростанні країни. Більшість держав світу впроваджують заходи щодо його розвитку та підтримки, з метою забезпечення стабільного росту та підвищення конкурентоздатності вітчизняної економіки. Подальший розвиток цього напрямку державної політики в Україні, має спрямовуватися на покращення інституційної структури та інтеграції в міжнародну економічну систему.

Перелік посилань:

1. *Key figures on European business with a special feature on SMEs [Електронний ресурс] // Eurostat Pocketbooks. – 2011. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3930297/5967534/KS-ET-11-001-EN.PDF/81dfdd85-c028-41f9-bbf0-a9d8ef5134c5>*
2. *Small Businesses Drive U.S. Job Recovery [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.huffingtonpost.com/>*
3. *Офіційний сайт законодавства Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur-lex.europa.eu/>*

ЭКОНОМИКА КОТ-д'ИВУАР

Голли Франсис-Арно, соискатель высшего образования (Кот-д'Ивуар)

Научный руководитель: Д.А. Горовой, д.э.н., доцент

Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет

Кот-д'Ивуар (Берег Слоновой Кости) является членом Африканского союза, занимает площадь в 322,462 км², страна ограничена на севере Мали и Буркина-Фасо, на запад – Либерией и Гвиней, на востоке – Ганой и юге – Атлантическим океаном. Население оценивается в 26 578 367 человек. Кот-д'Ивуар имеет политическую и административную столицу Ямусукро; в то же время Абиджан является основным экономическим центром. Официальный язык – французский и валюта, франк Финансового африканского сообщества, ФАС). Страна является частью Экономического сообщества государств Западной Африки.

Страна получила свою независимость 7 августа 1960, под руководством Феликса Уфуэ-Буаньи (Felix Houphouet Boigny, первый президент Республики).

Экономика, в основном сосредоточена на производстве кофе и какао. Имеет в течение последних двух десятилетий признаки исключительного роста, что делает Кот-д'Ивуар лидером в Западной Африке.

Кот-д'Ивуар является крупнейшим в мире производителем какао и третьим по величине производителем кофе; это также самая богатая страна во франкоязычной Африке.

Кофе и какао являются основными продуктами экспорта. Кроме того, страна занимает третье место в мире как производитель кофе в течение почти тридцати лет.

Берег Слоновой Кости переживает спад производства от 250 000 тонн в 1990 году до 145 000 тонн в 1994 году, а затем поднимается на производство 250 866 тонн в 2003-2004 гг. В настоящее время является седьмым по величине производителем. Средняя закупочная цена кофе 355